

Europos regionų komiteto nuomonė. Sustiprintas Sąjungos civilinės saugos mechanizmas

(2020/C 440/23)

Pranešėjas:	Alberto CIRIO (IT/EPP) Pjemonto regiono pirmininkas
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo COM(2020) 220 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

*Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo
(COM(2020) 220 final)*

1 pakeitimas

2 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(2) Sąjungos mechanizmu skatinamas valstybių narių solidarumas pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalį, kartu pripažįstant, kad už gamtinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevenciją, pasirengimą joms ir reagavimą į jas pirmiausia atsakingos valstybės narės;	(2) Sąjungos mechanizmu, visų pirma „rescEU“ , skatinamas valstybių narių solidarumas pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalį, papildant esamus valstybių narių pajėgumus, sudarant sąlygas veiksmingesnei parengčiai ir reagavimui, kai pajėgumų nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu nepakanka , ir kartu pripažįstant, kad už gamtinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevenciją, pasirengimą joms ir reagavimą į jas ir toliau pirmiausia išlieka atsakingos valstybės narės ir jų regioninės valdžios institucijos;

Paaiškinimas

Būtina pripažinti, kad pajėgumai skiriasi ne tik tarp valstybių narių, bet ir tarp jų regionų. Todėl papildomais ES veiksmis turėtų būti plėtojamas diferencijuotas požiūris, atsižvelgiant į skirtingus regionų poreikius.

2 straipsnis

6 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(6) kad pagerintų prevencijos ir pasirengimo planavimą, Sąjunga, glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkamomis mokslininkų bendruomenėmis ir pagrindiniais ekonominės veiklos vykdytojais, turėtų toliau skatinti investuoti į nelaimių prevenciją visuose sektoriuose ir taikyti prevencijos ir pasirengimo pagrindą sudarančius visapusiško rizikos valdymo metodus, atsižvelgiant į įvairių pavojų įtraukimo principą, ekosisteminių metodą ir tikėtiną klimato kaitos poveikį. Šiuo tikslu visų pirma turėtų būti vadovaujama tarpsektorinio ir visų pavojų įtraukimo principais, jie turėtų būti grindžiami visos Sąjungos atsparumo didinimo tikslais ir jais remiantis turėtų būti suformuluota pradinė pajėgumų ir pasirengimo apibrėžtis. Apibrėždama visos Sąjungos atsparumo didinimo tikslus, Komisija turi bendradarbiauti su valstybėmis narėmis;</p>	<p>(6) kad pagerintų prevencijos ir pasirengimo planavimą, Sąjunga, glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkamomis mokslininkų bendruomenėmis ir pagrindiniais ekonominės veiklos vykdytojais, turėtų toliau skatinti investuoti į nelaimių prevenciją visuose sektoriuose ir taikyti prevencijos ir pasirengimo pagrindą sudarančius visapusiško rizikos valdymo metodus, atsižvelgiant į įvairių pavojų įtraukimo principą, ekosisteminių metodą ir tikėtiną klimato kaitos poveikį. Šiuo tikslu visų pirma turėtų būti vadovaujama tarpsektorinio ir visų pavojų įtraukimo principais, jie turėtų būti grindžiami ES valstybių narių ir regionų diferencijuotais poreikiais, siekiant stiprinti jų pajėgumus ir didinti bendrą ES atsparumą bei pasirengimą. Apibrėždama visos Sąjungos atsparumo didinimo tikslus, Komisija turi bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir vietos ir regionų valdžios institucijomis;</p>

Paaiškinimas

ES pastangos turi būti diferencijuotos, kad būtų atsižvelgta į skirtingus valstybių narių ir ES regionų pajėgumus.

3 pakeitimas

8 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(8) Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras (toliau – RNKC) – tai visą parą, septynias dienas per savaitę veikiantis Sąjungos lygmens operacijų centras, galintis tikruoju laiku stebėti ir remti operacijas, vykdomas reaguojant į įvairias ekstremaliąsias situacijas Sąjungoje ir už jos ribų, todėl jis turėtų būti toliau stiprinamas. Be kita ko, RNKC turėtų geriau koordinuoti veiksmus su valstybių narių nacionalinėmis krizių valdymo sistemomis ir civilinės saugos institucijomis, taip pat su kitomis susijusiomis Sąjungos įstaigomis. RNKC darbas grindžiamas mokslinėmis, be kita ko, Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro teikiamomis, žiniomis;</p>	<p>(8) Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras (toliau – RNKC) – tai visą parą, septynias dienas per savaitę veikiantis Sąjungos lygmens operacijų centras, galintis tikruoju laiku stebėti ir remti operacijas, vykdomas reaguojant į įvairias ekstremaliąsias situacijas Sąjungoje ir už jos ribų, todėl jis turėtų būti toliau stiprinamas. Be kita ko, RNKC turėtų geriau koordinuoti veiksmus su valstybių narių nacionalinėmis ir regioninėmis krizių valdymo sistemomis ir civilinės saugos institucijomis, taip pat su kitomis susijusiomis Sąjungos įstaigomis. RNKC darbas grindžiamas mokslinėmis, be kita ko, Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro teikiamomis, žiniomis;</p>

Paaiškinimas

Dėl valstybių narių vidinės sandaros ir tam tikrų ekstremalių situacijų pobūdžio gali prireikti bendradarbiauti su regioninėmis reagavimo į krizes sistemomis, visų pirma žinių ir mokymo srityse.

4 pakeitimas

9 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>(9a) <i>Sąjungos mechanizmas ir „rescEU“ turėtų būti kuriami taip, kad Sąjunga galėtų veiksmingai reaguoti ne tik į sveikatos, bet ir į įvairias ekstremalias situacijas. Pavyzdžiui, dėl klimato kaitos dažnėja tokių gaivalinių nelaimių kaip gaisrų ir potvynių. Todėl labai svarbu, kad Sąjungos mechanizmas taip pat apimtų pakankamus pajėgumus reaguoti įvykus gaivalinėms nelaimėms;</i></p>

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

5 pakeitimas

11 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(11) valstybių narių pirkti, išsinuomoti arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumai galėtų būti naudojami nacionaliniais tikslais, bet tik tada, kai jie nenaudojami ar nereikalingi pagal Sąjungos mechanizmą vykdymoms reagavimo operacijoms;</p>	<p>(11) Komisijos arba valstybių narių pirkti, išsinuomoti arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumai galėtų būti naudojami nacionaliniais tikslais, bet tik tada, kai jie nenaudojami ar nereikalingi pagal Sąjungos mechanizmą vykdymoms reagavimo operacijoms;</p>

Paaiškinimas

„rescEU“ išteklių prieinamumas nacionaliniais tikslais neturėtų priklausyti nuo to, ar juos perka, išnuomoja, finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyja Komisija ar valstybės narės.

6 pakeitimas

1 straipsnio 2 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>2) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p>	<p>2) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p>

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>c) pridedama 5 dalis:</p> <p>„5. Komisija nustato Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslus prevencijos ir pasirengimo veiksams remti. Atsparumo nelaimėms didinimo tikslais užtikrinamas bendras atskaitos taškas, kuriuo remiantis, įvykus didelį grandininį poveikį turinčiai nelaimėi, išsaugomos ypatingos svarbos visuomenės funkcijos ir užtikrinamas vidaus rinkos veikimas. Šie tikslai grindžiami į ateitį orientuotais scenarijais, kuriuose, be kita ko, atsižvelgiama į klimato kaitos poveikį nelaimių rizikai, praeities įvykių duomenis ir tarpsektorinę poveikio analizę, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiesiems asmenims.</p> <p>Komisijai suteikiami įgaliojimai prireikus pagal 30 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslai.“;</p>	<p>c) pridedama 5 dalis:</p> <p>„5. Komisija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir vietos bei regionų valdžios institucijomis, nustato Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslus prevencijos ir pasirengimo veiksams remti. kad paremtų prevencijos ir pasirengimo veiksmus. Atsparumo nelaimėms didinimo tikslais užtikrinamas bendras atskaitos taškas, kuriuo remiantis, įvykus didelį grandininį poveikį turinčiai nelaimėi, išsaugomos ypatingos svarbos visuomenės funkcijos ir užtikrinamas vidaus rinkos veikimas. Šie tikslai grindžiami į ateitį orientuotais scenarijais, kuriuose, be kita ko, atsižvelgiama į klimato kaitos poveikį nelaimių rizikai, praeities įvykių duomenis ir tarpsektorinę poveikio analizę, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiesiems asmenims.</p> <p>Komisija pateikia pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslų patvirtinimo.“</p>

Paaiškinimas

Labai svarbu užtikrinti, kad Sąjungos lygmens bendrieji tikslai ir uždaviniai būtų parengti ir apibrėžti konsultuojantis su nacionalinio ir subnacionalinio lygmens atstovais.

Siekiant atspindėti pritarimą tikslams ir atitinkamiems patvirtinimo aktams, jiems turėtų pritari Europos Parlamentas ir Taryba.

7 pakeitimas

1 straipsnio 3 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(3) 7 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„7 straipsnis</p> <p>Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras</p> <p>1. Įsteigiamas Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras. Užtikrinama, kad Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras veiktų visą parą, septynias dienas per savaitę ir kad jis teiktų paslaugas valstybėms narėms ir Komisijai įgyvendinant Sąjungos mechanizmo tikslus.</p>	<p>(3) 7 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„7 straipsnis</p> <p>Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras</p> <p>1. Įsteigiamas Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras. Užtikrinama, kad Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras veiktų visą parą, septynias dienas per savaitę ir kad jis teiktų paslaugas valstybėms narėms ir Komisijai įgyvendinant Sąjungos mechanizmo tikslus.</p>

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras visų pirma tikruoju laiku koordinuoja, stebi ir remia reagavimo į ekstremaliąsias situacijas veiksmus Sąjungos lygmeniu. Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras glaudžiai bendradarbiauja su nacionalinėmis krizių valdymo sistemomis, civilinės saugos institucijomis ir atitinkamomis Sąjungos įstaigomis.</p> <p>2. Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras naudojami veiklos, analitiniai, stebėsenos, informacijos valdymo ir ryšių pajėgumais, kad galėtų reaguoti į įvairias ekstremaliąsias situacijas Sąjungoje ir už jos ribų.“;</p>	<p>Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras visų pirma tikruoju laiku stebi ir remia reagavimo į ekstremaliąsias situacijas veiksmus Sąjungos lygmeniu. Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras teikia pagalbą nacionalinėms ir, kai būtina, regioninėms krizių valdymo sistemoms, civilinės saugos institucijoms ir atitinkamoms Sąjungos įstaigoms.</p> <p>2. Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras naudojami logistikos, analitiniai, stebėsenos, informacijos valdymo ir ryšių pajėgumais, kad galėtų padėti nacionalinėms krizių valdymo sistemoms Sąjungoje ir už jos ribų.“;</p>

Paaiškinimas

Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras turėtų padėti nacionalinėms ir, kai būtina, regioninėms sistemoms reaguoti į krizes ir paremti jų veiksmus, išvengiant dubliavimosi, dėl kurio galėtų kilti painiava dėl atsakomybės už reagavimą į nelaimes.

8 pakeitimas

1 straipsnio 6 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(6) 10 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„10 straipsnis</p> <p>Atsparumo nelaimėms didinimo planavimas</p> <p>1. Komisija ir valstybės narės bendradarbiauja siekdamas gerinti tarpsektorinį atsparumo gamtinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms, galinčioms turėti tarpvalstybinių padarinių, įskaitant neigiamus klimato kaitos padarinius, didinimo planavimą. Vykdam atsparumo didinimo planavimą, rengiami Sąjungos lygmens nelaimių prevencijos ir reagavimo į jas scenarijai, grindžiami 6 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytais rizikos vertinimais ir 5 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta rizikos apžvalga, 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu nelaimių rizikos valdymo planavimu, 6 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytais dėl nelaimių patirtų nuostolių duomenimis, išteklių planavimu, reagavimo pajėgumų dislokavimo planais, ir tai daroma atsižvelgiant į 6 straipsnio 5 dalyje nurodytus Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslus.</p> <p>2. [...]“.</p>	<p>(6) 10 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„10 straipsnis</p> <p>Atsparumo nelaimėms didinimo planavimas</p> <p>1. Komisija ir valstybės narės, konsultuodamosi su vietos ir regionų valdžios institucijomis, bendradarbiauja siekdamas gerinti tarpsektorinį atsparumo gamtinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms, galinčioms turėti tarpvalstybinių padarinių, įskaitant neigiamus klimato kaitos padarinius, didinimo planavimą. Vykdam atsparumo didinimo planavimą, rengiami Sąjungos lygmens nelaimių prevencijos ir reagavimo į jas scenarijai, grindžiami 6 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytais rizikos vertinimais ir 5 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta rizikos apžvalga, 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu nelaimių rizikos valdymo planavimu, 6 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytais dėl nelaimių patirtų nuostolių duomenimis, išteklių planavimu, reagavimo pajėgumų dislokavimo planais, ir tai daroma atsižvelgiant į 6 straipsnio 5 dalyje nurodytus Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslus.</p> <p>2. [...]“.</p>

Paaiškinimas

Labai svarbu užtikrinti, kad atsparumo nelaimėms planavimo ir scenarijų rengimo veikloje taip pat dalyvautų regionų ir vietos lygmenys, kaip labiausiai su nelaimėmis susiję lygmenys.

9 pakeitimas

1 straipsnio 8 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(8) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:</p> <p>„2. [...]</p> <p>3. Komisija arba valstybės narės „rescEU“ pajėgumus perka, nuomojasi arba juos įsigyja finansinės nuomos būdu ir (arba) pagal kitas sutartis. Siekdama kaupti ir paskirstyti atsargas arba teikti paslaugas valstybėms narėms, Komisija gali pirkti, nuomotis arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumų. Tai daroma taikant viešųjų pirkimų procedūras ir laikantis Sąjungos finansinių taisyklių. Jei valstybės narės perka, nuomojasi arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyja „rescEU“ pajėgumų, Komisija gali skirti valstybėms narėms tiesiogines dotacijas nerengdama kvietimų teikti pasiūlymus.</p> <p>Kad įsigytų „rescEU“ pajėgumų, Komisija ir visos to pageidaujanti valstybės narės gali dalyvauti bendrų viešųjų pirkimų procedūroje, vykdomoje pagal Finansinio reglamento 165 straipsnį.</p> <p>Valstybių narių pirktų, nuomotų arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigytų „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta yra tose valstybėse narėse. Siekiant didinti Sąjungos atsparumą, Komisijos nupirkti, išsinuomoti arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumai turi būti iš anksto strategiškai išdėstyti Sąjungoje. Konsultuojantis su valstybėmis narėmis Komisijos nupirkti, išsinuomoti arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumai taip pat gali būti išdėstyti trečiojoje valstybėje per patikimus atitinkamų tarptautinių organizacijų valdomus tinklus.“;</p>	<p>(8) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:</p> <p>„2. [...]</p> <p>3. Komisija arba valstybės narės „rescEU“ pajėgumus perka, nuomojasi arba juos įsigyja finansinės nuomos būdu ir (arba) pagal kitas sutartis. Siekdama kaupti ir paskirstyti atsargas arba teikti paslaugas valstybėms narėms, Komisija gali pirkti, nuomotis arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumų. Tai daroma taikant viešųjų pirkimų procedūras ir laikantis Sąjungos finansinių taisyklių. Kai Komisija įsigyja „rescEU“ pajėgumus, ji išlaiko tokių pajėgumų nuosavybės teises net ir tada, kai jie paskirstomi valstybėms narėms, išskyrus vienkartinis pajėgumus. Jei valstybės narės perka, nuomojasi arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyja „rescEU“ pajėgumų, Komisija gali skirti valstybėms narėms tiesiogines dotacijas nerengdama kvietimų teikti pasiūlymus.</p> <p>Kad įsigytų „rescEU“ pajėgumų, Komisija ir visos to pageidaujanti valstybės narės gali dalyvauti bendrų viešųjų pirkimų procedūroje, vykdomoje pagal Finansinio reglamento 165 straipsnį.</p> <p>Valstybių narių pirktų, nuomotų arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigytų „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta yra tose valstybėse narėse. Siekiant didinti Sąjungos atsparumą, Komisijos nupirkti, išsinuomoti arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumai turi būti iš anksto strategiškai išdėstyti Sąjungoje. Konsultuojantis su valstybėmis narėmis Komisijos nupirkti, išsinuomoti arba finansinės nuomos būdu ar pagal kitas sutartis įsigyti „rescEU“ pajėgumai taip pat gali būti išdėstyti trečiojoje valstybėje per patikimus atitinkamų tarptautinių organizacijų valdomus tinklus.“;</p>

Paaiškinimas

Tai užtikrins, kad, remiantis EK vertinimu, pajėgumai bus suteikti Europos regionams, kuriems jų labiausiai reikia.

10 pakeitimas

1 straipsnio 14 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>20a straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„20a straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Matomumas ir apdovanojimai</p> <p>1. Sąjungos finansavimo gavėjai ir suteiktos pagalbos gavėjai nurodo pagalbos ir Sąjungos finansavimo kilmę ir užtikrina jo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.</p> <p>Užtikrinamas tinkamas bet kurios pagal šį sprendimą teikiamos pagalbos arba finansavimo matomumas. Visų pirma valstybės narės užtikrina, kad vykdant viešą komunikaciją apie operacijas, finansuojamas pagal Sąjungos mechanizmą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — būtų daromos atitinkamos nuorodos į Sąjungos mechanizmą; — su pagal Sąjungos mechanizmą finansuojamais arba bendrai finansuojamais pajėgumais būtų susiejamas matomas ženklas; — veiksmai būtų vykdomi naudojant Sąjungos emblemą; — informacija apie Sąjungos paramą būtų aktyviai teikiama nacionalinei žiniasklaidai ir suinteresuotiesiems subjektams, taip pat savais valstybių narių ryšių kanalais; — būtų remiami su operacijomis susiję Komisijos komunikacijos veiksmai. <p>2. Komisija vykdo su šiuo sprendimu ir jo veiksmis bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Šiam sprendimui skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politinius prioritetus, susijusius su 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais, finansavimo.</p> <p>3. Pripažindama ir pagerbdama ilgalaikius išsipareigojimus ir neeilinį įnašą į Sąjungos mechanizmo veiklą, Komisija apdovanoja medaliais.“</p>	<p>20a straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„20a straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Matomumas ir apdovanojimai</p> <p>1. Sąjungos finansavimo gavėjai ir suteiktos pagalbos gavėjai nurodo pagalbos ir Sąjungos finansavimo kilmę ir užtikrina jo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.</p> <p>Užtikrinamas tinkamas bet kurios pagal šį sprendimą teikiamos pagalbos arba finansavimo matomumas. Visų pirma valstybės narės užtikrina, kad vykdant viešą komunikaciją apie operacijas, finansuojamas pagal Sąjungos mechanizmą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — būtų daromos atitinkamos nuorodos į Sąjungos mechanizmą; — su pagal Sąjungos mechanizmą finansuojamais arba bendrai finansuojamais pajėgumais būtų susiejamas matomas ženklas; — veiksmai būtų vykdomi naudojant Sąjungos emblemą; — informacija apie Sąjungos paramą būtų aktyviai teikiama nacionalinei žiniasklaidai ir suinteresuotiesiems subjektams, taip pat savais valstybių narių ryšių kanalais; — būtų remiami su operacijomis susiję Komisijos komunikacijos veiksmai. <p>2. Komisija vykdo su šiuo sprendimu ir jo veiksmis bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Šiam sprendimui skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politinius prioritetus, susijusius su 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais, finansavimo.</p> <p>3. Pripažindama ir pagerbdama ilgalaikius išsipareigojimus ir neeilinį įnašą į Sąjungos mechanizmo veiklą, Komisija apdovanoja medaliais.</p> <p>4. Jeigu „rescEU“ pajėgumai naudojami nacionaliniais tikslais pagal 12 straipsnio 5 dalį, valstybės narės, regionai ir miestai nurodo tų pajėgumų kilmę ir užtikrina tiems pajėgumams įsigyti naudojamą Sąjungos finansavimo matomumą.“</p>

Paaiškinimas

Svarbu skatinti ES veiksmus krizės metu. COVID-19 krizė parodė, kad krizės laikotarpiai labai palankūs melagingoms naujienoms plačiai skleisti.

11 pakeitimas

1 straipsnio 15 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 1 dalies g punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„g) atsparumo didinimo planavimo pagal Sąjungos mechanizmą gerinimas, kaip nurodyta 10 straipsnyje.“;</p> <p>b) 3 dalis pakeičiama taip:</p> <p>3. Finansinė parama 1 dalies j punkte nurodytam veiksmui apima visas išlaidas, būtinas norint užtikrinti, kad pagal Sąjungos mechanizmą būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti laikantis šios dalies antros pastraipos. Reikalavimus atitinkančių išlaidų, būtinų norint užtikrinti, kad būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti, kategorijos išdėstytos la priede.</p> <p>Komisijai pagal 30 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas la priedas dėl reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijų.</p> <p>Šioje dalyje nurodyta finansinė parama gali būti panaudojama įgyvendinant daugiametes darbo programas. Ilgiau nei vienus metus trunkančių veiksmų atveju biudžetiniai išpareigojimai gali būti išskaidyti į metines įmokas.“;</p> <p>c) 4 dalis išbraukiama;</p>	<p>21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 1 dalies g punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„g) atsparumo didinimo planavimo pagal Sąjungos mechanizmą gerinimas, kaip nurodyta 10 straipsnyje.“;</p> <p>b) 3 dalis pakeičiama taip:</p> <p>3. Finansinė parama 1 dalies j punkte nurodytam veiksmui apima visas išlaidas, būtinas norint užtikrinti, kad pagal Sąjungos mechanizmą būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti laikantis šios dalies antros pastraipos. Reikalavimus atitinkančių išlaidų, būtinų norint užtikrinti, kad būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti, kategorijos išdėstytos la priede.</p> <p>Komisijai pagal 30 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas la priedas dėl reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijų.</p> <p>Šioje dalyje nurodyta finansinė parama gali būti panaudojama įgyvendinant daugiametes darbo programas. Ilgiau nei vienus metus trunkančių veiksmų atveju biudžetiniai išpareigojimai gali būti išskaidyti į metines įmokas.“</p>

Paiškinimas

Šios rūšies rizikos valdymo išlaidos turėtų būti ir toliau dengiamos iš Sąjungos finansinės paramos.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. pakartoja savo raginimą gerokai sustiprinti ES nepaprastosios padėties ir civilinės saugos pajėgumus, įtraukiant nacionalines, vietos ir regionines nepaprastosios padėties struktūras ir laikantis subsidiarumo principo, kaip nustatyta SESV 196 straipsnyje;
2. ragina visapusiškai įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas į ES sprendimų priėmimo procesą, nes nelaimių atveju jos pirmos nukenčia, o reaguojant į ekstremalią situaciją tampa pirmuoju valdymo lygmeniu;
3. palankiai vertina pasiūlymą parengti Sąjungos atsparumo nelaimėms didinimo tikslus remiant prevencijos ir pasirėngimo veiksmus; tačiau pabrėžia, kad rengiant šiuos tikslus reikia bendradarbiauti ne tik su valstybėmis narėmis, bet ir su vietos ir regionų valdžios institucijomis;

4. pritaria tam, kad būtų stiprinami ES nedelsiant taikytini ir ilgojo laikotarpio pajėgumai reaguoti į ekstremaliąsias situacijas išsaugant vietos atsakingų įstaigų operatyvinės kontrolės suverenitetą, tačiau pabrėžia, kad taip pat reikia daugiau lankstumo sutelkiant „rescEU“ išteklius siekiant veiksmingai reaguoti ne tik į sveikatos krizes, bet ir į kitas didelio masto ekstremaliąsias situacijas;

5. palankiai vertina tai, kad pagal naują Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo iniciatyvą Next Generation UE „rescEU“ biudžetas padidintas 1,9 mlrd. EUR, todėl kitos 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos (DFP) bendras biudžetas sieks 3 mlrd. EUR. Tačiau norint, kad ES turėtų daugiau priemonių pasirengti būsimums didelio masto ekstremalioms situacijoms ir į jas reaguoti, labai svarbu greitai susitarti dėl ES biudžeto ir jį nedelsiant priimti;

6. pabrėžia, kad, nors Next Generation UE yra teigiama laikina stiprinimo priemonė, ji tėra vienkartinė priemonė, todėl reikia ilgalaikio išipareigojimo ir sustiprinimo, kad būtų toliau stiprinamas ES civilinės saugos mechanizmas ir jo priemonės, tokios kaip „rescEU“ ir Europos medicinos korpusas;

7. sutinka, kad Komisijai turi būti sudaryta galimybė tiesiogiai teikti išteklius „rescEU“, kad suteiktų pagalbą valstybėms narėms susidarius didelio masto ekstremaliajai situacijai, nes tai sumažintų joms tenkančią finansinę ir administracinę našą ir sudarytų sąlygas ES veikti greičiau, siekiant užtikrinti pakankamus strateginius išteklius, kai valstybės narės turi veikti viršydamos savo pajėgumus;

8. pritaria, kad, be turimų strateginių išteklių, ekstremaliosios situacijos atveju būtini pakankami logistikos ir transporto pajėgumai, įskaitant įvairios paskirties oro susisiekimo paslaugas, kad būtų galima nedelsiant reaguoti ir suteikti skubią pagalbą;

Pagrindinės nuostatos

9. primena savo išipareigojimą, išreikštą rezoliucijoje dėl Europos regionų komiteto 2020–2025 m. prioritetų, raginti užtikrinti „koordinuotus ES veiksmus ir paramą nacionalinėms, regioninėms ir vietos pasirengimo nelaimėms struktūroms siekiant reaguoti į grėsmes sveikatai ir krizines situacijas laikantis subsidiarumo principo“;

10. primena Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 196 straipsnį, kuriame nurodoma, kad „Sąjunga skatina valstybių narių bendradarbiavimą, siekdama didinti gaivalinių nelaimių arba žmogaus sukeltų katastrofų prevencijos ir apsaugos nuo jų sistemų veiksmingumą“;

11. apgailestauja dėl COVID-19 pandemijos didelio masto padarinių, kurių nebuvo galima numatyti, tačiau mano, kad pandemiją galima įveikti taikant tvirtus bendradarbiavimo ir konsolidavimo mechanizmus;

12. pažymi, kad kiekviena krizė yra ES ir jos valstybių narių solidarumo išbandymas, ką neseniai patvirtino dabartinė COVID-19 pandemija, ir, kaip vietos ir regionų valdžios institucijų atstovas, RK yra tvirtai įsitikinęs, kad reikia koordinuoto ir tikro solidarumo dvasia grindžiamo Europos atsako;

13. todėl palankiai vertina tai, kad Europos institucijos pagal savo kompetenciją patvirtino griežtas priemones ir iniciatyvas, skirtas reaguoti į COVID-19 krizę; mano, kad būtina skubiai sukurti pagrindą didesniai Europos Sąjungos atsparumui visais lygmenimis;

14. pabrėžia, kad, kaip rodo dabartinė krizė, itin svarbu stiprinti valstybių narių, visų valdymo lygmenų ir tarpvalstybinio masto veiksmų koordinavimą;

15. pažymi, kad Sąjungos civilinės saugos mechanizmas taip pat turi būti peržiūrėtas atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją, tačiau siūlomais konkrečiais pakeitimais turi būti siekiama, remiantis įgyta patirtimi, pagerinti ir sustiprinti Sąjungos mechanizmą ir sudaryti sąlygas ES ir valstybėms narėms geriau pasirengti ir greitai bei veiksmingai reaguoti į būsimums didelio poveikio krizes, kartu atsižvelgiant į kompetencijos pasidalijimą tarp ES ir valstybių narių, ypač vietos lygmeniu, kaip nustatyta SESV;

16. pakartoja, kad pasienio teritorijose reikia sukurti bendras įspėjimo apie pavojų sistemas, kad būtų užtikrintas standartizuotas komunikavimas prevencijos ir bendrų operatyvinių procedūrų ekstremaliųjų situacijų atvejais; ir pabrėžia būtinybę sukurti bendras duomenų bazines, kuriomis naudotųsi kaimyninės šalys, siekiant nustatyti medžiagas, išteklius, įrangą, savanorių specializaciją ir išteklių panaudojimą bei logistiką ⁽¹⁾;
17. supranta, kad pagrindiniai Sąjungos civilinės saugos mechanizmo dalyviai yra valstybės narės, tačiau mano, kad visam mechanizmui būtų naudinga, jei būtų skiriama daugiau dėmesio regionų ir vietos poreikiams ir padėčiai.
18. ragina ES veiksmus sutelkti į techninę pagalbą mokymams, kad būtų sustiprinti bendruomenių gebėjimai teikti savipagalbą ir kad jos būtų geriau pasirengusios atlikti pradinį reagavimo veiksmus ir suvaldyti nelaimę ⁽²⁾;
19. pakartoja, kad reikia stiprinti e. mokymosi platformas, pavyzdžiui, Sąjungos civilinės saugos mechanizmo mokymo programą, ir didinti galimybes dalyvauti atvirose nuotoliniuose civilinės saugos kursuose ⁽³⁾;

Subsidiarumo ir proporcingumo analizė

Civilinė sauga priklauso ES ir valstybių narių bendrai kompetencijai; Sąjunga remia, koordinuoja ar papildo valstybių narių veiksmus (SESV 196 straipsnis). Šioje srityje aiškiai taikomas subsidiarumo principas.

Šiuo pasiūlymu siekiama padaryti tikslinius pakeitimus sprendime, pagal kurį Europos Sąjunga remia, koordinuoja ir papildo valstybių narių veiksmus civilinės saugos srityje, siekdama užkirsti kelią ir pasirengti gamtinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms Sąjungoje ir už jos ribų ir į jas reaguoti.

Kaip parodė COVID-19 protrūkis, visoje Europos Sąjungoje susidarius rimtai didelio masto ekstremaliajai situacijai, siekiant išvengti susiskaidymo, kuriuo būtų apribotas Sąjungos reagavimo veiksmingumas, būtinas bendras, suderintas ir skubus atsakas. Atsižvelgiant į poreikį sutelkti pakankamai išteklių ir juos paskirstyti valstybėms narėms pagal jų poreikius, Sąjunga privalo veikti bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.

2020 m. spalio 14 d., Briuselis

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ CDR 2018/6135.

⁽²⁾ CDR 2018/617.

⁽³⁾ CDR 2018/6135.